

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΟΚΤΟΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Αθήνα, 09/01/2024
Αριθ. πρωτ.: 123/2006

Ταχ. Δ/νση: Λ. Συγγρού 150
Ταχ. Κώδικας: 176 71 – ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο: 210 928 7241, 7167
email: biocides@minagric.gr

ΘΕΜΑ: «Τροποποίηση άδειας διάθεσης στην αγορά του βιοκτόνου σκευάσματος (ΤΠ18, εντομοκτόνο) FENDONA 1.5 SC ως προς τις οδηγίες χρήσης ανά χρήση».

ΑΠΟΦΑΣΗ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

- Τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2012 σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων και συγκεκριμένα τα άρθρα 50 και 52.
- Το άρθ. 2 του ν. 721/1977 (Α' 298) «Περί εγκρίσεως κυκλοφορίας και ελέγχου των γεωργικών φαρμάκων, ως και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων».
- Τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 354/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Απριλίου 2013 σχετικά με αλλαγές βιοκτόνων για τα οποία έχει χορηγηθεί άδεια σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και συγκεκριμένα τα άρθρα 4 (2), 6 και 8.
- Τη με αριθ. 4616/52519/16-05-2016 (Β' 1367) κ.υ.α. με θέμα «Καθορισμός συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων».
- Τη με αριθ. πρωτ. 5606/126701/04-06-2019 απόφασή μας όπως ισχύει, με την οποία χορηγήθηκε άδεια διάθεσης στην αγορά για το βιοκτόνο (εντομοκτόνο) **FENDONA 1.5 SC**.
- Τις διατάξεις του ν. 4622/2019 (Α'133) με θέμα «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» και ειδικότερα το άρθρο 109 παρ. 1.
- Το άρθ. 87 του ν. 3528/ 2007 (Α'26) με θέμα «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.», όπως ισχύει.
- Τη με αριθ. 1881/286212/19-10-2020 (Β' 4612) υ.α. μεταβίβασης της εξουσίας υπογραφής «με εντολή Προϊσταμένου/-ης Γενικής Διεύθυνσης» του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και

Τροφίμων, σε Προϊσταμένους ιεραρχικώς κατώτερων οργανικών μονάδων που υπάγονται στην οικεία Γενική Διεύθυνση.

9. Το με αρ. πρωτ. 123/2006/04-01-2024 σημείωμα του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου.

10. Το αποτέλεσμα των συζητήσεων της Ομάδας Συντονισμού κατά την 59^η σύσκεψη της Ομάδας Συντονισμού των Βιοκτόνων την 28/11/2023.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

I. Τροποποιούμε την άδεια διάθεσης στην αγορά με αριθμό **ΤΠ18-0345 (R4BP3 Asset No: GR-0015159-0000)** που χορηγήθηκε με τη με αριθ. πρωτ. **5606/126701/04-06-2019** απόφασή μας, όπως ισχύει, για το βιοκτόνο (εντομοκτόνο) **FENDONA 1.5 SC**, ως προς τις οδηγίες χρήσης ανά χρήση (χρήση 2 και 3) του σκευάσματος και ειδικότερα και τα αντίστοιχα πεδία του σημείου **3** της Περίληψης Χαρακτηριστικών του Προϊόντος ως παρακάτω:

Σημείο της Περίληψης Χαρακτηριστικών Προϊόντος που τροποποιείται:

3. Εγκεκριμένες χρήσεις

Χρήση #2 – Εφαρμογή υγειονομικής σημασίας σε κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις /καταφύγια ζώων) - Επαγγελματίες

3.2.1. Οδηγίες χρήσης ανά χρήση

Διαβάστε την ετικέτα πριν τη χρήση.

- Υπολογίστε την έκταση της επιφάνειας που χρήζει εφαρμογής.
- Ετοιμάστε το ψεκαστικό υγρό προσθέτοντας την απαραίτητη ποσότητα του προϊόντος στην απαιτούμενη ποσότητα καθαρού νερό και ανακινήστε.
- Η απαιτούμενη ποσότητα προϊόντος υπολογίζεται με τη χρήση δοχείου διανομής Bettix ή με έναν συμβατικό δοσομετρητή. Όταν αδειάσει ο περιέκτης, ξεπλύνετε τον τρεις φορές και χρησιμοποιήστε να νερά του ξεπλύματος για την παρασκευή του ψεκαστικού υγρού που θα εφαρμόσετε.
- Η απαιτούμενη ποσότητα του προϊόντος υπολογίζεται με τη χρήση του δοσομετρητή που εμπεριέχεται, σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα (βλ. Δόση(-εις) και συχνότητα εφαρμογής).

Ειδικά για τις μύγες μια εφαρμογή που θα καλύπτει το 60% του τοίχου και των άκρων, περιμετρικά της οροφής, θεωρείται επαρκής για τον έλεγχο του πληθυσμού. Η εφαρμογή θα πρέπει να είναι εστιασμένη μόνο στις συγκεκριμένες περιοχές όπου συγκεντρώνονται ή εγκαθίστανται μύγες (θερμές περιοχές τοίχων, χωρίσματα κελιών, στύλοι, κουφώματα παραθύρων, σωλήνες, εξωτερικό ταϊστρων, παράθυρα, πόρτες, δοκοί οροφής, άκρα δοκών, μαρκίζες, κουφώματα πορτών, ηλεκτρικός αγωγός, καταιονητήρες κ.λπ.).

Η αντιμετώπιση των μυγών θα πρέπει να θεωρείται μέρος μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής διαχείρισης παρασίτων που περιλαμβάνει καλή υγιεινή, κατάλληλη διαχείριση των χώρων αναπαραγωγής (π.χ. κοπριά και άλλη οργανική ύλη σε αποσύνθεση) και μέτρα για την πρόληψη της πρόσβασης των μυγών σε εσωτερικές περιοχές (π.χ. κάλυψη των ανοιγμάτων με διχτυωτό κάλυμμα).

Το προϊόν προκαλεί τη μείωση του πληθυσμού των μυγών όταν εφαρμόζεται σε περιορισμένους χώρους των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, οι οποίοι φέρουν διχτυωτά καλύμματα (π.χ. σίτες) στα ανοίγματα τους προκειμένου να αποτρέπουν την επανείσοδο των μυγών σε αυτούς.

Η εφαρμογή γίνεται με τη χρήση οποιουδήποτε συμβατικού χειροκίνητου ψεκαστήρα ή ψεκαστήρα ισχύος, εξοπλισμένο έτσι ώστε να παράγει ψεκασμό χαμηλής πίεσης. Ο κατάλληλος όγκος του προϊόντος προστίθεται στην απαιτούμενη ποσότητα καθαρού νερού και ανακινείται. Εάν υπάρξει καθυστέρηση μεταξύ των εφαρμογών απαιτείται εκ νέου ανακίνηση πριν την επαναχρησιμοποίηση.

Οι χαμηλές και υψηλές δόσεις εφαρμογής χρησιμοποιούνται για χαμηλά και υψηλά επίπεδα προσβολής, αντίστοιχα.

Μετά την εφαρμογή, τα έντομα που έχουν έρθει σε επαφή με το προϊόν θα πρέπει να δείξουν σημάδια κατάρριψης εντός 30-60 λεπτών, ενώ αναμένεται εμφανής μείωση του αριθμού των εντόμων εντός λίγων ημερών.

Η θνησιμότητα των Γερμανικών κατσαρίδων (*Blattella germanica*) επιτυγχάνεται εντός 1 εβδομάδας από την έκθεση των εντόμων στις ψεκασμένες επιφάνειες.

Η θνησιμότητα των κουνουπιών (*Culex spp.*) επιτυγχάνεται εντός 48 ωρών από την έκθεση των εντόμων στις ψεκασμένες επιφάνειες.

Στη χαμηλή δόση εφαρμογής, η θνησιμότητα των οικιακών μυγών επιτυγχάνεται εντός 48 ωρών, μετά από την έκθεση τους σε πρόσφατα εφαρμοσμένο προϊόν.

Σημαντική μείωση του πληθυσμού των μυγών επιτυγχάνεται 3-4 εβδομάδες μετά την εφαρμογή με τη χαμηλή δόση και 2 εβδομάδες μετά την εφαρμογή με την υψηλή δόση.

Εμφανή αποτελέσματα κατάρριψης στις σφήκες αναμένονται εντός 6 ωρών μετά την επαφή των εντόμων με μη πορώδεις επιφάνειες, ενώ η θνησιμότητα επιτυγχάνεται εντός 24 ωρών. Οι ψεκασμένες επιφάνειες θα πρέπει να επιθεωρούνται εκ νέου μετά από 2-3 εβδομάδες. Σε σημεία όπου η αρχική προσβολή ήταν σοβαρή ή παρατηρήθηκε νέα προσβολή, μπορεί να απαιτείται και μια δεύτερη εφαρμογή ιδιαίτερα εάν η πρώτη έχει διαταραχθεί ή κάποια σημεία που συνήθως καταφεύγουν τα έντομα, έχει ξεφύγει της πρώτης εφαρμογής.

Αφήστε το ψεκαστικό υγρό να στεγνώσει εντελώς πριν εισέλθουν άνθρωποι ή ζώα στις ψεκασμένες περιοχές.

Στρατηγικές για τη διαχείριση ανάπτυξης ανθεκτικότητας:

- Όπου αυτό είναι εφικτό, οι εφαρμογές θα πρέπει να συνίσταται να συνδυάζονται με μη χημικά μέτρα.
- Προκειμένου να αποφευχθεί η πιθανή ανθεκτικότητα των εντόμων στο προϊόν, οι εφαρμογές θα πρέπει εναλλάσσονται με εντομοκτόνα προϊόντα, με διαφορετικό τρόπο δράσης.
- Εάν επιβεβαιωθεί η ανθεκτικότητα, σταματήστε αμέσως τη χρήση του προϊόντος και αντικαταστήστε το με ένα εντομοκτόνο με διαφορετικό τρόπο δράσης. Διακόπτοντας την επιλεκτική πίεση των πληθυσμών των εντόμων, τα λιγότερο ευαίσθητα άτομα θα εξαλειφθούν σταδιακά και ο πληθυσμός θα επανέλθει στα αρχικά επίπεδα ευαίσθησίας.
- Εφαρμόστε την δοσολογία που συνίσταται στην ετικέτα τη σωστή χρονική στιγμή, προκειμένου να εξασφαλίσετε ολοκληρωμένο έλεγχο των παρασίτων. Προκειμένου να επιβραδυνθεί η εξάπλωση των ανθεκτικών εντόμων, φροντίστε να αφήσετε να επιβιώσουν όσο το δυνατό λιγότερα έντομα.

- Χρησιμοποιήστε ορθές τεχνικές εφαρμογής προκειμένου να μεγιστοποιήσετε τη δραστικότητα του προϊόντος. Ανεπαρκείς εφαρμογές με δοσολογία χαμηλότερη από τη συνιστώμενη από την ετικέτα θα επιτρέψει στα εναπομείναντα έντομα να ανακτήσουν τον πληθυσμό τους, αυξάνοντας το μέγεθος της προσβολής εναντίον του προϊόντος, γεγονός που πιθανόν να πυροδοτήσει προβλήματα ανθεκτικότητας στο μέλλον.
- Καθορίστε ένα σημείο αναφοράς και παρακολουθήστε τα επίπεδα αποτελεσματικότητας σε πληθυσμούς που βρίσκονται στα πιο βασικά σημεία, προκειμένου να εντοπίσετε τυχόν σημαντικές αλλαγές στην ευαισθησία ως προς τη δραστική ουσία. Οι πληροφορίες από προγράμματα παρακολούθησης ανθεκτικότητας επιτρέπουν το γρήγορο εντοπισμό των προβλημάτων και παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές για τη σωστή λήψη αποφάσεων.
- Εάν η εφαρμογή είναι αναποτελεσματική, οι χρήστες θα πρέπει να ενημερώνουν και το αναφέρουν άμεσα στον κάτοχο της έγκρισης. Οποιαδήποτε περιστατικά ανθεκτικότητας παρατηρούνται θα πρέπει να αναφέρονται από τον κάτοχο της έγκρισης στις Αρμόδιες Αρχές ή σε άλλους φορείς που σχετίζονται με τη διαχείριση ανθεκτικότητας.

Χρήση #3 – Εφαρμογή υγειονομικής σημασίας σε κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις /καταφύγια ζώων) – Ευρύ κοινό

3.3.1. Οδηγίες χρήσης ανά χρήση

Διαβάστε την ετικέτα πριν τη χρήση.

- Υπολογίστε την έκταση της επιφάνειας που χρήζει εφαρμογής.
- Ετοιμάστε το ψεκαστικό υγρό προσθέτοντας την απαραίτητη ποσότητα του προϊόντος στην απαιτούμενη ποσότητα καθαρού νερό και ανακινήστε.
- Η απαιτούμενη ποσότητα προϊόντος υπολογίζεται με του δοσομετρητή που εμπεριέχεται στη συσκευασία. Όταν αδειάσει ο περιέκτης, ξεπλύνετε τον τρεις φορές και χρησιμοποιήστε να νερά του ξεπλύματος για την παρασκευή του ψεκαστικού υγρού που θα εφαρμόσετε.
- Η απαιτούμενη ποσότητα του προϊόντος υπολογίζεται με τη χρήση του δοσομετρητή που εμπεριέχεται, σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα (βλ. Δόση(-εις) και συχνότητα εφαρμογής).

Ειδικά για τις μύγες, μια εφαρμογή που θα καλύπτει το 60% του τοίχου και των άκρων, περιμετρικά της οροφής, θεωρείται επαρκής για τον έλεγχο του πληθυσμού. Η εφαρμογή θα πρέπει να είναι εστιασμένη μόνο στις συγκεκριμένες περιοχές όπου συγκεντρώνονται ή εγκαθίστανται μύγες (θερμές περιοχές τοίχων, χωρίσματα κελιών, στύλοι, κουφώματα παραθύρων, σωλήνες, εξωτερικό ταϊστρων, παράθυρα, πόρτες, δοκοί οροφής, άκρα δοκών, μαρκίζες, κουφώματα πορτών, ηλεκτρικούς αγωγούς, καταιονητήρες κ.λπ.).

Η αντιμετώπιση των μυγών θα πρέπει να θεωρείται μέρος μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής διαχείρισης παρασίτων που περιλαμβάνει καλή υγιεινή, κατάλληλη διαχείριση των χώρων αναπαραγωγής (π.χ. κοπριά και άλλη οργανική ύλη σε αποσύνθεση) και μέτρα για την πρόληψη της πρόσβασης των μυγών σε εσωτερικές περιοχές (π.χ. κάλυψη των ανοιγμάτων με διχτυωτό κάλυμμα).

Το προϊόν προκαλεί τη μείωση του πληθυσμού των μυγών όταν εφαρμόζεται σε περιορισμένους χώρους των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, οι οποίοι φέρουν διχτυωτά

καλύμματα (π.χ. σίτες) στα ανοίγματα τους προκειμένου να αποτρέπουν την επανείσοδο των μυγών σε αυτούς.

Η εφαρμογή γίνεται με τη χρήση οποιουδήποτε συμβατικού χειροκίνητου ψεκαστήρα ή ψεκαστήρα με σκανδάλη.

Εάν υπάρχει καθυστέρηση μεταξύ των εφαρμογών ανακινήστε εκ νέου πριν την επαναχρησιμοποίηση.

Οι χαμηλές και υψηλές δόσεις εφαρμογής χρησιμοποιούνται για χαμηλά και υψηλά επίπεδα προσβολής, αντίστοιχα.

Μετά την εφαρμογή, τα έντομα που έχουν έρθει σε επαφή με το προϊόν θα πρέπει να δείξουν σημάδια κατάρριψης εντός 30-60 λεπτών, ενώ αναμένεται εμφανής μείωση του αριθμού των εντόμων εντός λίγων ημερών.

Η θνησιμότητα των Γερμανικών κατσαρίδων (*Blattella germanica*) επιτυγχάνεται εντός 1 εβδομάδας από την έκθεση των εντόμων στις ψεκασμένες επιφάνειες.

Η θνησιμότητα των κουνουπιών (*Culex spp.*) επιτυγχάνεται εντός 48 ωρών από την έκθεση των εντόμων στις ψεκασμένες επιφάνειες.

Στη χαμηλή δόση εφαρμογής, η θνησιμότητα των οικιακών μυγών επιτυγχάνεται εντός 48 ωρών, μετά από την έκθεση τους σε πρόσφατα εφαρμοσμένο προϊόν.

Εμφανής μείωση του πληθυσμού των μυγών επιτυγχάνεται 3-4 εβδομάδες μετά την εφαρμογή με τη χαμηλή δόση και 2 εβδομάδες μετά την εφαρμογή με την υψηλή δόση.

Εμφανή αποτελέσματα κατάρριψης στις σφήκες αναμένονται εντός 6 ωρών μετά την επαφή των εντόμων με μη πορώδεις επιφάνειες, ενώ η θνησιμότητα επιτυγχάνεται εντός 24 ωρών. Οι ψεκασμένες επιφάνειες θα πρέπει να επιθεωρούνται εκ νέου μετά από 2-3 εβδομάδες. Σε σημεία όπου η αρχική προσβολή ήταν σοβαρή ή παρατηρήθηκε νέα προσβολή, μπορεί να απαιτείται και μια δεύτερη εφαρμογή ιδιαίτερα εάν η πρώτη έχει διαταραχθεί ή κάποια σημεία που συνήθως καταφεύγουν τα έντομα, έχει ξεφύγει της πρώτης εφαρμογής.

Αφήστε το ψεκαστικό υγρό να στεγνώσει εντελώς πριν εισέλθουν άνθρωποι ή ζώα στις ψεκασμένες περιοχές.

Στρατηγικές για τη διαχείριση ανάπτυξης ανθεκτικότητας:

- Όπου αυτό είναι εφικτό, οι εφαρμογές θα πρέπει να συνίσταται να συνδυάζονται με μη χημικά μέτρα.
- Προκειμένου να αποφευχθεί η πιθανή ανθεκτικότητα των εντόμων στο προϊόν, οι εφαρμογές θα πρέπει εναλλάσσονται με εντομοκτόνα προϊόντα, με διαφορετικό τρόπο δράσης.
- Εάν επιβεβαιωθεί η ανθεκτικότητα, σταματήστε αμέσως τη χρήση του προϊόντος και αντικαταστήστε το με ένα εντομοκτόνο με διαφορετικό τρόπο δράσης. Διακόπτοντας την επιλεκτική πίεση των πληθυσμών των εντόμων, τα λιγότερο ευαίσθητα άτομα θα εξαλειφθούν σταδιακά και ο πληθυσμός θα επανέλθει στα αρχικά επίπεδα ευαισθησίας.
- Εφαρμόστε την δοσολογία που συνίσταται στην ετικέτα τη σωστή χρονική στιγμή, προκειμένου να εξασφαλίσετε ολοκληρωμένο έλεγχο των παρασίτων. Προκειμένου να επιβραδυνθεί η εξάπλωση των ανθεκτικών εντόμων, φροντίστε να αφήσετε να επιβιώσουν όσο το δυνατό λιγότερα έντομα.
- Χρησιμοποιήστε ορθές τεχνικές εφαρμογής προκειμένου να μεγιστοποιήσετε τη δραστικότητα του προϊόντος. Ανεπαρκείς εφαρμογές με δοσολογία χαμηλότερη από τη συνιστώμενη από την ετικέτα θα επιτρέψει στα εναπομείναντα έντομα να ανακτήσουν

τον πληθυσμό τους, αυξάνοντας το μέγεθος της προσβολής εναντίον του προϊόντος, γεγονός που πιθανόν να πυροδοτήσει προβλήματα ανθεκτικότητας στο μέλλον.

- Καθορίστε ένα σημείο αναφοράς και παρακολουθήστε τα επίπεδα αποτελεσματικότητας σε πληθυσμούς που βρίσκονται στα πιο βασικά σημεία, προκειμένου να εντοπίσετε τυχόν σημαντικές αλλαγές στην ευαισθησία ως προς τη δραστική ουσία. Οι πληροφορίες από προγράμματα παρακολούθησης ανθεκτικότητας επιτρέπουν το γρήγορο εντοπισμό των προβλημάτων και παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές για τη σωστή λήψη αποφάσεων.
- Εάν η εφαρμογή είναι αναποτελεσματική, οι χρήστες θα πρέπει να ενημερώνουν και το αναφέρουν άμεσα στον κάτοχο της έγκρισης. Οποιαδήποτε περιστατικά ανθεκτικότητας παρατηρούνται θα πρέπει να αναφέρονται από τον κάτοχο της έγκρισης στις Αρμόδιες Αρχές ή σε άλλους φορείς που σχετίζονται με τη διαχείριση ανθεκτικότητας.

II. Το κείμενο της ετικέτας να είναι σύμφωνο με το άρθρο 69 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012 και με την παρούσα απόφαση.

III. Ως προς τα λοιπά στοιχεία ισχύει η με αριθ. πρωτ. **5606/126701/04-06-2019** απόφασή μας όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

**«Με εντολή Προϊσταμένου Γενικής Δ/νσης
Γεωργίας»**

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

Δρ Α. ΜΑΥΡΙΔΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. BASF ΕΛΛΑΣ Μονοπρόσωπη Α.Β.Ε.Ε., Παραδείσου 2 & Κηφισίας, 151 25 Μαρούσι, Ελλάδα
Ε.Σ.: Τμήμα Γ3